

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Angleški dominijoni proti obnovi odnošajev s sovjetsko Rusijo

Nepovoljen odgovor na Macdonaldovo cirkularno noto — Poostrežen pogojev in grozeči konflikt med Rusijo in Kitajsko daje malo upanja na Macdonaldov uspeh

— London, 17. julija. Kakor se doznava iz informiranih krogov, je stopilo vprašanje obnove odnošajev med Anglijo in Rusijo v akutni štadij. Ministrski predsednik Macdonald je, zvest svoji obljubi o priliki zadnjih volitev, da bo proučil vse možnosti obnove diplomatskih odnošajev s sovjetsko Rusijo, razposlal na vse angleške dominijone cirkularno noto s prošnjo, naj dominijoni izrazijo svoje mnenje in pojasnijo svoje stališče k temu vprašanju. Tekom zadnjih dni so dospeli že skoro vsi odgovori. Pretežna večina angleških dominijonov se je izjavila proti sporazumu s sovjetsko Rusijo. Če tudi je Macdonald s tem že računal, se je vendarle odločil, da prične pogajanja z Moskvo. Kakor je bilo že javljeno, je bilo te dni odposlano s posredovanjem norveške vlade sovjetski vladi povabilo, naj odpošlje pooblaščenega zastopnika, ki bi se v Londonu pogajal glede obnove odnošajev. Upoštevač mnenja in stališča dominijonov, pa bo angleška vlada poostrežila svoje pogoje. V konzervativnih krogih sklepajo, da se bo Macdonaldov poskus ponesrečil, ker sovjetska Rusija teh pogojev ne bo mogla sprejeti. V krogih delavske stranke pa so še vedno veliki optimisti, dasi ne prikrivajo, da je grozeči konflikt med Kitajsko in sovjetsko Rusijo zelo zmanjšal možnost skorajšnje obnove diplomatskih odnošajev med Anglijo in Rusijo.

Upanje na mirno poravnavo rusko-kitajskega spora

Na poziv Kitajske je Rusija odposlala v Nanking svojega pooblaščenca za pogajanja — Energična intervencija Japonske — Ruska razlaga stavljenega ultimata

— London, 17. julija. Po vestih iz Šanghaja, kitajska vlada do danes še ni odgovorila na ruski ultimatum, vendar pa je pozvala sovjetsko vlado, naj pošlje svojega zastopnika v svrhu pogajanj. Glede na to je že včeraj odpotoval iz Moskve pooblaščenec zunanjepolitičnega komisarijata, ki ima široka pooblastila za ureditev vseh rusko-kitajskih sporov. Na Kitajskem je že ob prihodu ruskega pooblaščenca izzvalo splošno zadovoljstvo ter se v vseh krogih izražala upanje, da bo prišlo do mirne likvidacije grozečega konflikta.

— Tokio, 17. julija. Japonska vlada je po svojih diplomatskih zastopnikih v Nankingu in v Moskvi sporočila kitajski in sovjetski vladi, da ne bo ostala nevtralna, če bi se kitajsko-ruski konflikt raztegnil tudi na južno Mandžurijo ter zalej japonske interese. V diplomatskih krogih sodijo, da to opozorilo ni ostalo brezuspešno in da je naša intervencija Japonske glavni vzrok

za oboestransko popuščanje in opravičilo nado na mirno likvidacijo spora. — Berlin, 17. julija. Iz krogov tukajšnjega sovjetskega poslanstva se doznava o stališču Rusije naslednje informacije:

Ruski ultimatum Kitajski je mišljen zelo resno. Doslej je Rusija že dolgo mirno prenašala razna kitajska nasilja. Kitajske oblasti so šle celo tako daleč, da

so zapirale ruske diplomatske zastopnike. S skrajno potrpežljivostjo si je Rusija vedno znova prizadevala, da mirnim potom poravnava vse konflikte. Kitajska ni sprejela roke, ki jo je nudila Rusija v spravo. Ruski ultimatum predstavlja zato zadnji poskus za mirno rešitev vseh sporov. Če stavišne zahteve ne bodo sprejete, bo padla vsa odgovornost za posledice na Kitajsko.

de globalnega zneska, kakor bi bila tudi naša država popustila, da je zmoglo njeno stališče. Če ne bo prišlo do sporazuma, odloči končno veljavno posebno razsodišče.

Proces proti dr. Paveliču

— Beograd, 17. julija. Danes dopoldne se je nadaljevala razprava proti zagrebenemu odvorniku dr. Paveliču in novinarju Perčecu, ker sta oboje veleizdajce.

Zanimanje Angležev za naša lovišča

Sušak, 17. julija. Express Company v Londonu se je obrnila na naše ministrstvo za trgovino in industrijo s prošnjo, da poroča, ali se nahajajo v naši državi svobodna lovišča rib in divjadi, ki bi bila dostopna angleškim letovistom proti primerni odškodnini. Ako bo odgovor našega ministrstva pozitiven, je pričakovati, da bo tudi ta stran našega gospodarstva utegnila povečati tujski promet in odkriti nove vire narodnih dohodkov v raznih krajih naše države.

Prebivalci na Cipru zahtevajo ujedinenje z Grčijo

London, 11. julija. S. Grški poslanci otoka Cipra nameravajo izročiti angleški vladi spomenico, v kateri bodo zahtevali priklonitev otoka Cipra h Grčiji.

Konferenca vlad se bo vršila v Lucernu

Po nemških informacijah je bil med Francijo in Anglijo dosežen sporazum, da se vrši konferenca na nevtralnem tleh

— Berlin, 17. julija. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da je končno vendarle prišlo do sporazuma med Francijo in Anglijo glede kraja, kjer naj bi se začel avgusta vršiti politična konferenca vlad v svrhu končne odobritve Youngovega reparacijskega načrta. Po teh informacijah se

bo konferenca vršila v Lucernu v Švici, kjer je Francija že rezervirala prostore za svojo delegacijo. Očitnega obvestila nemška vlada še ni sprejela. Vsekakor na smatralo v tukajšnjih diplomatskih krogih za verjetno, da je zmogla francoska teza, naj se konferenca vrši na nevtralnem tleh.

Poplavna katastrofa v Trapecuntu

Nad 1000 žrtev — Neurja so odplavila 510 hiš — Ogromna materialna škoda

— Carigrad, 17. julija. Iz Trapecunta prihajajo kratka, a presunljiva poročila o strahovitih poplavih. Neurja poslednjih dni so povzročila uprav katastrofalne poplave. Po dosedanjih poročilih so viharji uničili 23 naselbin in porušili 510 hiš. Materialna škoda znaša nad 3 milijone turških funtov. V prizadetih krajih so se odigrali presunljivi prizori. Oblasti so izgubile vsakršno orientacijo in so sploh opustile pomoč

najbolj prizadetim naselbinam, kjer bi bila lahko pravočasna pomoč olajšala bedo in omejila katastrofo.

Število točno ugotovljenih človeških žrtev presega 500. Oblasti se boje, da bo število vseh človeških žrtev preskočilo 1000, ker manjkajo še vedno poročila iz 10 naselbin, kjer so posebno hudo divjali viharji in ki so vse do danes odrezane od sveta.

Za uresničenje Briandovega načrta

Večina evropskih držav je v načelu že pristala na Briandov načrt, ki ga bo obrazložil na jenskem zasedanju Društva narodov, nakar bo sklicana prva konferenca

— Pariz, 17. julija. V vseh političnih in diplomatskih krogih se mnogo razpravlja o Briandovem načrtu glede osnovanja evropskih združenih držav. Briandov predlog je izzval splošno pozornost ter je predmet vsestranskih komentarjev. Najbolj pa zanima zainteresirane kroge, v kolikor je mogoče misliti na izvedbo tega načrta in ali ima Briand zasigurno sodelovanje držav, ki prihajajo pri tem v poštev. O tem objavlja pariški »Volonte« naslednje informacije:

»Minister Briand si je zagotovil za svojo idejo in svoj načrt že vnaprej pristanek večine evropskih držav. Manjka samo še pristanek Anglije in Italije, ki pa se gotovo ne bosta mogli upirati temu predlogu, ki je vzbudil simpatije in solidarnost vseh ostalih evropskih držav. Sedaj se lahko ugotovi tudi že nadaljne podrobnosti, ki doslej še niso bile zrele za javnost: Prva konferenca za uresničenje Briandovega načrta se bo vršila že letošnjo zimo.

na kar so pristale že vse evropske države. Glavni cilj te konference bo, da najde najprimernejšo pot za izvedbo Briandovega načrta.

V ženevskih krogih zelo povoljno presojajo Briandov načrt, vendar pa mislijo, da tvori prvo etapo do končnega cilja evropske gospodarske koncentracije. Kakor se izve v ženevskih krogih, je Briand pred kratkim razposlal svoj načrt v oceno in študij vladam Nemčije, Anglije, Italije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Rumunije in Grčije. Obenem se je pri vseh omenjenih vladah informiral, kako stališče bodo zavzele, če bo na jesenskem zasedanju Društva narodov objavil svojo idejo. Na septembarskem zasedanju namerava držati Briand velik govor o potrebi združenja Evrope ter predlagati, da se izvoli poseben odbor Društva narodov, ki naj prouči to vprašanje na podlagi njegovega načrta, ki ga bo predložil istočasno.

Ogromen požar v ameriški luki

V filadelfijskem pristanišču so se vnela velikanska skladišča — Ognja doslej niso mogli pogasiti — Milijonska škoda

— Newyork, 17. julija. V tovornih skladiščih v pristanišču Filadelfije je izbruhnil včeraj zjutraj požar, ki je zavzel naravnost katastrofalne dimenzije. Najprej je začelo goreti skladišče bombaža. Predno so ljudje opazili nevarnost, se je ogenj že razširil na sosedna skladišča in zajel tudi skladišče kemikalij, v katerem je bila med drugim večja množina dinamita. Hkrati je nastalo 20 eksplozij, ki so povzročile v bližnji okolici pravcati potres. Eksplozije so bile tako močne, da se je porušilo več hiš tudi v daljnji okolici. Ker se zaradi eksplozij ni bilo mogoče bližati gorišču, se je ogenj z vedno večjo naglico širil dalje in zajel tudi druge pristaniške naprave. Na pomoč so prihitela vsa gasilna društva iz bližnje okolice ter so si skupno z vojaštvom in mornarico prizadevala, da bi omejila požar. Kljub celodnevni naporu se jim to ni posrečilo. Kakor vse kaže, bo požar umakel celo pristanišče. Parniki, ki so bili v bližini molo, so morali naglo odpluti, ker je obstojala nevarnost, da se zaradi silne vročine, ki je izžarevala, vnamejo. Katastrofa je zahtevala brez dvoma tudi več človeških žrtev, kar bo mogoče ugotoviti šele pozneje, ko bo ogenj pogasjen. Škoda je ogromna in znaša več milijonov dolarjev.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 17. julija. Delavec France M. in delavka Angela Z. sta včeraj na policiji ovadila Cecilijo E. iz Ljubljane, češ, da je odpravila telesni plod. Dekle je bilo baje že v petem mesecu nosečnosti. Abort je izvršila neka babica, katere imena pa Cecilija ni hotela izdati. Babici je delavka plačala 300 Din. Angela Z. je tudi izpovedala, da je sama noseča in da jo je Cecilija nagovarjala, naj si pusti odpraviti plod. »Če nimam denarja, ti ga posodim,« je menila. Angela se ni dala zapeljati, marveč je zadevo prijavila policiji, ki bo sedaj Cecilijo zaslišala.

Neznani zlikovci so te dni na Celovški cesti 59 ponoči pokvarili poštni nabiralnik in povzročili pošti okoli 100 Din škode. Lastniku hiše so polomili ograjo in mu povzročili 150 Din škode. Brezobzirne ponočnjake išče policija.

Včeraj se je na Glincah pripetila manjša nesreča radi ne previdnosti. Hlapec Alojzij Hočevar je hotel na Glincah prehiteti z vozom posestnika Plestenjaka. Namesto da bi prehitel na levo, je vozil po desni strani. Moral je čez kup gramoza in voz se je prevrnil. Hočevar je padel tako ne-

srečno, da si je zlomil levo nogo in so ga morali prepeljati v bolnico.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.8825, Berlin 13.56—13.59 (13.575), Bruselj 7.9178, Budimpešta 9.9332, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0048—8.0348 (8.0198), London 276.43, Newyork 56.87, Pariz 222—224 (223), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 298.06.

Efekti: Celjska 170 d, Ljubljanska kreditna 123 d, Praštediona 850 d, Kreditni 170 d, Veče 125 d, Ruše 275—285, Stavbna 50 d, Sešir 105 d.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: London 276.03 — 276.83, Newyork 56.77 — 56.97, Pariz 222.15 — 224.15, Milan 297.017 — 299.017, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.8525 — 22.9225, Berlin 13.56 — 13.59, Dunaj 8.0048 — 8.0348, Praga 168.20 — 169, Budimpešta 9.9182 — 9.9482.

INOZEMSKA BORZE.
Curih: London 25.2225, Newyork 519.96, Pariz 20.3625, Milan 27.1925, Madrid 75.40, Berlin 123.87, Dunaj 73.20, Beograd 9.12875, Praga 15.385, Bukarešta 3.08375, Budimpešta 90.60, Zofija 3.7525.

Po Savi in Dunavu v Črno morje

Prvi vtisi z vožnje treh podjetnih Slovencev po Savi in Dunavu proti Črnemu morju

Kratkoviden in gluh pasazir

Iz Zagreba do Rujnice je Sava za plovbo najlepša. Voda je mirna, njen tek hiter, vožnja je zanimiva in obrežne slike so pestre. V kratkih presledkih so nasejane vase ob bregu, ki je vedno poln ljudi in življenja.

V čolnih smo napravili malo zameno. Admiral je prevzel tovorni čoln, Ferdo in Branko sta pa sedla v prvega.

Pred Rujnico zavije Sava s proda v pravokotnem ovinku. Voda teče hitreje in struga je ožja.

Na bregu taborijo cigani. Mlada ciganka nas vabi k bregu, da nam vrže karte in prorokuje bodočnost. Z Brankom kreneva bliže k bregu in zamejnava z njo par besed.

Sem in tja se pri ekspedicijah sliši o slepih pasazirjih. To so ljudje, ki se vtihovali na brod, voz, ali letalo in skriti prevozniki pot. Mi takega pasazirja nimamo. Imamo pa kratkovidnega. Ta je Branko.

Med gluhostjo in gluhostjo je tudi razlika. So ljudje, ki so za vse dobre nauke in nasvete gluhi, ki pa ne preslišijo niti najmanjše stvari, ki je njihovu nagljenju bližnja. In tak je Branko.

Tako se je zgodilo, da je Branko videl lepo ciganko, ne pa ostrega ovinka, in da je Ferdo slišal njene vabilne besede, ne pa admiralaovega svarila, naj krene s čolnom na levo.

In kot se vsaka neposlušnost in nepazljivost prej ali slej maščuje — sta bila kaznovana tudi kratkovidni in gluhi pasazirji, ki sta zavozila na peščeni prod in se prevrnila v vodo.

K sreči je admiral s svojim čolnom že krenil za ovinkom in katastrofe ni videl. Kaznovana kompanija sta se pa hitro pobrala iz vode in urno odveslala za njim.

Pustili smo že Rujnico za seboj. Voda je široka, mirna in se le leno premika naprej. Nadaljnja pot je torej odvisna ne od veslanja. Pot je dolgočasna in vilugasta, sonce žge, človek pa postaja len in pusto rjavo obrežje ga ne zanima.

»Veslajmo! Veslajmo! Da pridemo do Siska in se rešimo te enoličnosti.«

Berto vozi pred nama.

Solnce zahaja.

Mi veslamo.

Da bi nas spravil v dobro voljo, poje admiral staro svetokriško ribiško pesem in njegov močan glas se lomi ob bregovih in odjekne v pusti dalji.

Veseli se ostarica, lena, Ker mašina pelja ljudi.

Stavi na urogen debela polena, da se skušajo kosti. Tolko dražji bo perclun na Soniku je štaclun — je mašina.

Noč nas je zajela na prostem. Nobene vasi ni v bližini. Čolne smo potegnili na breg. Branko se vrtil okrog samovara, da pripravi večerjo, mi pa razskladamo ob svitu samovara prtljago iz tovarnega čolna. V petih težkih nahrbtnikih so shranjene jestvine, obleke in oboje, v malem zaboju pa hrani Branko svojo kuhinjo.

V grmčevju smo si pripravili prenočišče.

Na splavu

Pred Siskom smo ujeli splav s slovensko trobojnico. Prepečeni smo od sonca ko čevapčiči, Ferdo je pa bolj podoben krasniči ko človeku. Kožo na hrbtu ima vso razdrapano in sgrbančeno, kuha ga huda vročica.

Ne kaže drugega, ko da sedemo na splav, se na njem nekoliko odpočijemo in ozdravimo bolnika. Splavarja sta Slovencata iz Mozirja, dobrodušna, vesela človeka, ki sta nas z veseljem sprejela na kriv in tudi lepo pogostila. Ferdo je legel in kmalu zaspal.

Sisek. Berto in Branko sta odšla v mesto, da nakupita živež za nadaljnjo pot. Ferdo spi kot povh. Danes ni za nobeno rabo. Splavarja sta se pogodila s kupcem in prodala precejšen tovar. Ob štirih sta splavarja s specim bolnikom nadaljevala pot, Berto in Branko sta pa še ostala v mestu. V mraku sta splav dohitela in se vkrcala nanj.

Noč. Na splavu je malo ognjišče. Branko pripravila skupno večerjo, Berto pomaga splavarjem.

Za nami vozita še dva splava. Vesela družba je na njem in veselo doni ob plapolajočih ognjih splavarskega pesem v noč.

Na Savci, na Dravci, na beli Donavi — — —

Na Savci, na Dravci, na beli Donavi — — —

Jim odvzeti z našega splava v odgovor.

Bližamo se vasi. Zvezde žare pokojno na nebu. Ogenj plapolja na našem splavu, ki tiho in pokojno reče temo.

Milnska koleša udarjajo enakomerno ob vodo. Voda pritaženo šumi.

Na desnem bregu vabi pesem mladeničev deklice, ki jim z levega brega odpevajo. Ljubezne veže zvok v most preko reke.

Naš splav plava pokojno.

Ogenj na njem ugaša.

Epohalen izum v slovenskih rokah

»Nicotless«, prvotno »Bonicot«, izum nemškega kemika Alberta — Pravico prodaje po vsem svetu ima ljubljanski trgovec G. Vokač

Slovenci pa res nismo od muh. Te dni se pogajajo v Parizu odposlanci neke velike ameriške tobačne tovarne z znanim ljubljanskim bankirjem G. Pehanilcem za odkup pravice prodajanja denikotizirane preprate »Nicotless« v Ameriki.

»Nicotless«, ali kakor se je prvotno imenoval »Bonicot«, se prodaja pri nas že skoraj v vsaki trafiki. Uporabljajo ga že tisoči kadilcev pri nas in milijoni po vseh evropskih državah. Preparat je torej splošno znan, le malokdo pa ve, da je ta epohalni izum, ki je nedvomno povzročil pravo revolucijo v tobačni industriji, v slovenskih rokah. Lasti trgovca G. Frana Vokača in banke Pehani & Comp.

G. Vokač, ki si je prvi pridobil pravico razpečavanja »Nicotlessa«, je dal iz prijaznosti našemu uredniku sledeče informacije o preparatu.

Boj proti strupu nikotinu

Že od mladega sem premišljeval, mi je rekel G. Vokač, ko sva sedla za mizo k črni kavi, kako bi se tobačni popolnoma ali vsaj deloma denikotiziral. Ta problem je že desetletji aktualen po vsem svetu; odkar je kemija ugotovila, da je nikotin lud strup, ki je spravil ob življenje že milijone ljudi, si kemiki belijo glavo s sredstvom, ki bi tobaču vzel strup, da bi kljub temu obdržal svojevrsten okus in aromo, brez katere je za strastne kadilce brez vrednosti.

Med večletnim bivanjem na Dunaju sem se zanimal za Falkov preparat, ki je last avstrijske države. Ogledal sem si tudi vse naprave, s katerimi Avstrija denikotizira tobač svojega monopola. Falkov preparat je pa slab, kajti uniči komaj polovico strupa v tobaču in mu vzame svojevrstni okus; cigarete se zde, kakor bi bila v njih stama.

Po časopisih sem stalno zasledoval vse vesti o iznajdbah proti strupenosti nikotinu in piridinu, ki sta v tobaču.

Nema pare

Falkov preparat je odkupil razen Avstrije tudi Češkoslovaška. Stopil sem v stike s Falkom, ki je bil voljan prodati svoj patent tudi naši državi. Posređoval sem in preparat ponudil monopolni upravi v Beogradu, toda brez uspeha. Falk je zahteval precejšnjo vsoto, ki jo beograjski budžet ni zmogel. Nema pare, so mi rekli.

Epohalni izum nemškega kemika

Lani sem brskal po nekem nemškem časopisu in našel notico, da je inženjer kemije Albert iz Stuttgarta sestavil tekočino, ki uniči ves strup v tobaču. Takoj sem mu

pisal, da se zanimam za izum, toda odgovor nisem dobil. Nisem dolgo premišljeval, temveč sedel v vlak in se odpeljal k izumitelju.

Albert mi je takoj povedal, da se pogaja za odprodajo patenta z neko veliko angleško tvrdko. Ko sem mu povedal, od kje sem, mi je rekel: A, tam z Balkana. No, za Balkan vam pa je prodal pravico prodaje. Mož si je bogve kako strašno predstavljaj Balkan in bil je prepričan, da bo njegov izum ne bo šel. Prodaj mi je ceno patent in pravico za razpečavanje po vseh balkanskih državah, v Jugoslaviji, Bolgariji, Albaniji itd. Zabel sem preparat pod prvotnim imenom »Bonicot« razpečavati in to v velikim uspehom. Že prve mesece sem prodal okoli 70.000 steklenic.

Žid ostane žid

Inženjer Albert je nato oddal patent nekemu dunajskemu židu in sicer s pravico razpečavanja po vsem svetu, razen v Avstriji in Nemčiji, kjer razpečava preparat izumitelj sam. Seveda, žid ostane žid in inženjer je kmalu sprevidel, da bo izgubil še svojo kožo, če se bo še dolgo pajdajal z židom. Vzel mu je pravico prodajanja »Bonicot« in jo prodal G. Fr. Vokaču. Izumitelj je sam prišel v Ljubljano in hkrati uvidel, da Slovenci nismo tako hudi Balkanci z bombami in revolverjem za pasom in nožem v roki, kakor si nas je predstavljaj. Ljubljana mu je bila prav všeč in ostal je tu 8 dni.

Skrivnost izumitelja

»Nicotless« je prišel s primerno reklamo kmalu v promet in danes ga prodajamo že v Italiji in Franciji. Izdeluje ga Albert sam v svojem laboratoriju. Tekočino so kemično analizirali, toda doslej se še ni posrečilo nobenemu kemiku odkriti, kako so pripravljene in sestavljene kemikalije preparata. Analize najbolj slovitih kemičnih zasebnih in državnih zavodov, kakor v Parizu, Rimu, Ljubljani itd., so dokazale, da uničita dve kapljici »Nicotlessa« skoro ves strup v cigareti, da je tekočina neškodljiva in ne pokvari arome cigarete. Kemiki so tudi ugotovili, da je v preparatu 8 kemikalij, kako so pa pripravljene, je izumiteljeva skrivnost, ki se bo pojasnila šele po njegovi smrti, kajti patent je potem popolna last G. Vokača in banke Pehani & Comp. Recept s natančnimi navodili in kemičnimi formulami je deponiran dotlej pri notariju.

Brez cvenka ne gre

Za »Nicotless« se danes zanima že ves svet. S pravico prodajanja po vsem svetu

se je seveda razširila tudi rešila in pokazala se je potreba velikega kapitala za primerno reklamo in plasiranje »Nicotlessa« v največjih evropskih državah. Zanimivo je, da so prve pošiljke preparata v Parizu zaplenile. Šele po kemični preiskavi je policija dovolila razpečavanje. Seveda je bila zaplenjena velika reklama za »Nicotless«, ki je srečno prešla skozi stroge in strogih francoskih kemikov.

G. Vokač se je zato zvezal z ljubljansko banko Pehani & Comp., ki je dala primeren kapital na razpolago. Je že tako, brez cvenka ne gre ...

Prohibicija nikotina

Znano je, da je ameriško ženstvo začelo zadnje čase oster boj proti tobaču, češ, da je nikotin ravno tako strup kakor alkohol. Skoro vsa ženska humanitarna društva zahtevajo prohibicijo nikotina.

Sam ameriški kralj tobača Duke se je ustrašil tega gibanja in ga skuša vsaj omiliti na ta način, da podpira ženska društva z ogromnimi vsotami.

Američani so se začeli hitro sanjati za »Nicotless«, tem bolj, ker je Albert izum še

spopolnil tako, da je mogoče denikotizirati tobač že vnaprej, torej preden se predeja v cigarete ali cigare. V posebnih napravah se spuste hlapi preparata v tobač in se tako uničijo vsi strupi v njem. Mogoče je denikotizirati poljubno množino tobača naenkrat.

Kralj tobača nas vabi v Ameriko

Torej Angleži in Američani se predvsem zanimajo za »Nicotless« in ponujajo za odkup milijonske vsote. G. Pehani se te dni pogaja v Parizu tudi s neko angleško družbo za odkup patenta. Če že v Parizu ne ugodno vsem njegovim zahtevam, se bo odpeljal naravnost v Ameriko, kamor ga je povabil Duke, kjer mu bo gotovo uspelo ali prodati patent za vso Ameriko, saj prede ameriškim kraljem tobača huda, odkar se nežni spol navdušuje za prohibicijo nikotina. Strupov očiščen in neškodljiv, pa vendar okusen in nepokvarjen tobač, pripravljen za »Nicotlessom«, pa menda tudi ameriške sufražetke ne bo bodel v oči. Slovenci res nismo od muh.

Ne dajte ženski vajat v rokel — Glavno je, dovolj cvenka — Kdor hoče stopiti v zakonaki jarem, mora poiskati sorodno dušo

102

Na anketu »Zakaj se ne ženite moštice« još uvek stizu razni odgovori odnoeno mišljenja, to sam i ja jedan onih, koji imam što o toj stvari govoriti. — Imam punih 36 godina života, poznato mi je, u koliko imam iskustva sam, a koliko nemam, uvek šujem od ramih svojih prijatelja i kolega, kako je taj ili onaj bio nestalan ili nesrečan u ljubavi. — Svaki po svome mišljenju pravda sebe, pa i ako je baš on(a) svega kriv(a).

Da kažem, da sam i ja jedan onih prevranih, od kojih ne baš samo, da se pravdam kažem, da sam radi nje potpuno propao, jer sam ja malta voleo, a ona ne da nije zato znala, već me često zaklinjala sa tim i onim govoreći mi, da ću ju prevariti, pored toga još je kategorički zahtevala, da odstupim od jedne dosta dobre službe, što sam i uradio. Napustio sam službu i tražio sam u drugo mesto službu dapače bližu nje. Ali što se dogodilo, da sam odmah prilikom mog dolaska našao drugog ljubavnika kod nje. Što sad uraditi, nije teško zaključiti. Lepo se izviniti i otići svojim putem kud sam ja znao. Ona pak je još danas stara samica, pošto je i drugog pa sigurno i trećeg izvarala, a na koncu se ipak našao jedan pametan, koji je i nju pošteno nasamario. — Sada proklinje na sve načine nas muškarce, da smo mi krivi, da mora ona pletiti devojka sedu kosu.

I ja sam još danas samic i mislim se ženiti ne sa bogatom, lepom i naličkanom devojčinom, već ako mogu naći devojku, koja razume moju dušu a dakako glavni uslov je njezina kućna naobrazba, koju neka evak kandidat kategorički zahteva.

Koja traži jednakopravnost sa mužem, to više nije ženski stvar, jer ako bi hteli o tome govoriti, bi bilo previše obširno; samo u toliko što ste nesretni ženske prije 15 godina radile, da niste onda tražile jednakopravnost, kad su vaši muševi, braće i sinovi na ratu gubili svoje živote i svoju krv. Gde na ratnom groblju vidite spomenik sa nadpisom, da tu počiva ta ili ona ženska, gde vidite po invalidskim domovima ženaku, pa kao ženska da baš nije u domu a gde su inače ženski ratni invalidi?

Kazati će mi ta ili ona čitateljka vidi ga starokopitneže, ali ipak to nije letina, već kažem samo to, kad tražite jednoobrazan život i pravo sa muškarcima, onda ne tražite samo, da vam bude muž sluga, da za vas radi i da si u zaradi jednaka njemu, također sve, što je dobro sa mušaka dat i ženi a što je za mušaka slabo, neke sam on podnosil patnje i muke.

Jednakopravnosti nikada zagovarati neću, a koji ste zato, vas savetujem pret na čelo, pa pomislite i pogledajte naokolo po komšiluku i videti ćeš, koliko je na tome istine. Stara poslovica kaže da što bog stvori, sve dobro stvori, pak je i to dobro učinio prilikom lagana Adama i Eve la raja kde je kazao Evi: »Bit ćeš mužu pokorna, dok je tvoj život, veća i eveta.«

Srbsko-hrvatska poslovica kaže: Da ima kosa drugačiji rep, pobila bi se njime celi svet. Tako je i sa ženskom. Kad je primio cigan u ruke carstvo, najprvo je svog oca obeleo.

Jaka ruka i bistra pamet svi kandidati za ženidbu, a nikako ženi u ruke dizgine inače si propao kao Janko na Kosovu polju. Tridesetšestogodišnji mladić.

103

Zakaj se ne moštite — ženite? Ona pravi »Rajski net — on pa »Sloh ne.« Pa vendar so odgovori na to anketu nekake šentbene ponudbe. Saj pišejo nekateri na koncu, kakšno žensko ali moštice bi morali dobiti za sredno zakonako življenje, celo kakšne postavne mora biti.

Po mojem mnenju bi vsak, kar jih je pisalo tako lepo o idealni ljubavi in skromnem življenju, če bi ga vprašal kakšen prijatelj(-ca) odgovoril: »Z veselojem, samo pokazal mi dekleta, ki bi me ljubilo.« Seveda bi se pripomnil: Mora pa biti lepa, skromna

in glavno, bogata. Ce je pa precej bogata, se pa tudi ta ali ona napaka spregleda.

Ženska pa bi rekla: »O, draga prijateljica, prav rada samo, da se mi ponudi moški visoke postavne, lep in s prav simpatično — hranilno knjižico ali službo. Čim večji je po rang v službi, tem manjše postavne je lahko.«

Jaz za svojo osebo sem z moškega stališa tudi tak, z ženskega pa žalibog ne. Po postavi sem še velik, ali v službi sem bolj majhen.

Nekje sem čital tako lepo napisano in sicer: »Bog je ustvaril na celim svetu samo dve sorodni duši in te se ti dve v življenju srejata, postaneja popolnoma srečni.« To pa se prav malokdaj zgodi, zato se tudi vidi tako malo srečnih ljudi. Zakaj nismo zaznamovani s posebnim znamenjem in bi potem ne bilo tako težko iskanje. Kar v »Jutro« bi dal pod male oglase »Išče se deklica« in takim in takim znamenjem itd. Mogoče je tudi, da je padla ona na slovensko semijo, ona pa v Afriko k zamorčkom, kar se je na sejmju opazilo.

Išite, fantje in dekleta, kakor tudi jaz iščem, samo to si želim, da bi imela meni sorodna duša tudi kaj cvenka, ker složno in mirno življenje še samo pride.

Eden, ki ljubi resnice.

104

Sam narodnik »Slovenskega Naroda« in z zanimanjem sledim odgovorom na vprašanje zakaj se ne moštite, ženite. Dovolj je bilo prerakanja in očitjanja v posameznih odgovorih na vprašanje bodisi moškega ali ženskega spola. Zato naj mi bo dovoljeno kot prirostoemu obrtniku odgovoriti na to kolikovo vprašanje in izraziti mnenje, katero naj upoštevajo vsi kandidati in kandidatkinje zakonakega jarma.

Stopi pred zrcalo, ki naj bo vsaj tako veliko, da se lahko vidiš kolega od nog do glave. Šele ko se dobro ogledaš, poglej in sodi druge.

Vzemi v roke metlo in pometaj pred svojim pragom, dokler je kaj smeti. Ko ne bo več smeti, oglej si metlo, ako je še sposobna, da pometaj pred tujim pragom.

Sedi tja, kjer te ne bo nihče motil, podpi z roko svojo trudno glavo in isprajaj si vest. Ko vse to storiš, sem prepričan, da ne boš imel ali imela nikomur nič očitati.

Mi moški kot ve ženske, vsi smo otroci Adamovi in Evi, torej smo si bratje in sestre. Podajmo si roke.

Vsi oni, ki se nameravate ženiti ali moštiti, ne glejte na denare, kratka krila in moderne frizure. Glejte na značaj. Vedeti moramo, da sta v zakonu mož in žena dve polovici ali ena celota. To naj ima pred očmi vsak fant in vsaka deklica, če se misli poročiti.

Kdor pa noče posnati prevar, naj hodi po potih, po katerih stopam jaz, ki se ženim.

Ako začenjaj govoriti, fant z dekletom, deklica s fantom ne najbudi se na prvi pogled do ušesa. Treba je obojestransko opazovati drug drugega in se spoštevati povedati drug drugemu, hočem govoriti, hočem spoznavati harmonično in značaj. Ako sva si po značaju sorodna, potem brez skrbi stopiva v zakonaki stan. Če pa se ne ujemata, ti, ki prvi spoznaš to, reci svojemu bližnjemu ali svoji bližnji, najne laščeti, ki so prvi pogoj zakonake areče se ne ujemajo, zato se prijateljsko ločiva in iščiva svojo srečo drugod.

Ako bi storil vsak tako, potem se vam ni treba bati prevar, ne pred zakonom, ne v zakonu. Tega načela se držim jaz. Željni obrtnik, ki si iščem družico za zakonaki etan, kateremu se prav korajžno bližam. Vedite pa, fantje in dekleta, da so plemenita arca razkropljena po vsem svetu in da se sorodne duše, ki lepo harmonirajo, vedno lahko najdejo. Treba je samo iskati.

Jaz sem iskal sorodno dušo nad 8 let in šele zdaj sem jo našel.

Šikar.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 17. julija 1929, katoličani: Aleš — pravoslavni: 3. julija, Jakint.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Matica: Junak dneva (Eddy Polo). Kino Ideal: Noč ljubavi.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Leustek, Resljeva cesta; Bohinc, Rimska cesta.

— Službeno iz LHP-a. Seja upravnega odbora se vrši jutri ob 20. v damskem salonu kavarne Emona. Og. odborniki se naprošajo, da se iste gotovo udeležijo. — Tajnica.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato 13 najcenejše

Pijana Lojzka, ženska pozabljenost in zadrega

Ljubljana, 17. julija

Snoči je bila Zvezda pozorišče nenačudna prizora. Okoli klopi se je gnetla in prerivala velika množica, ki se je očividno dobro zabavala. Kajti razposajen smeh se je razlegal naokoli in slišala so se vprašanja, ki so pričala, da se je nekdo preveč nasrkal božje kapljice.

Bilo je deklet, staro kakih 20 let, skustranih las, izbuljenih oči in dokaj izmozganega obraza. Pregloboko je pogledala v kozarec in posledica je bila, da so ji odgovorile noge. Klekaje je prilezla v Zvezdo in se sedela na prvo klop.

— No, Lojzka, kaj pa je s teboj? Ali si dalmatinca ali cvika? so jo dražili po redni fantje.

Lojzka se pa ni zmenila za nikogar. Samo tupatam je dvignila glavo in poklicala Urha na pomoč. Potem se je zopet sedela in zrla nemo predse.

Morda bi radovedneži in poredneži še dolgo zbijali šale na račun pijane Lojzke — tako so jo krstili — da se ni za sivo zanimal strašnik izpred pošte in pozval »Henrika« na pomoč. Lojzko so naložili na voz in med ovacijami, kakršnih je malokdo doživel, so jo odpeljali na policijo. Tam so ji ponudili kozarec vode in kmalu si je nekoliko opomogla, toda govoriti ni mogla. Na policiji so ugotovili, da se ga je Lojzka že večkrat tako našehotala.

Včeraj smo poročali o ženski pozabljenosti, ki je hujša kakor profesorska. Na policiji imajo cele kupe ženskih ročnih torbic, ogrlice itd., večinoma pozabljenih reči. Takih zbirk pa nima samo policija. Tudi v kopališčih imajo shranjene cele zaloge pozabljenih predmetov. Zelo bogato zbirko imajo na Iliriji. Ne samo ročne torbice, marveč vse, kar se vzame na kopanje. Plavalne čepice in gumijaste čevlje, japonske solnčnice, molekine in steklenice, pa tudi kombinirane in srajce.

Pa je prišla te dni neka dama h gospodu, ki hrani to robo in vprašala je, če so morda v kabini našli njeno kombinirano.

— Za boga, ali ste bliž brez nje domov? je vprašal presenečeno. Dama je strmeljivo pritrtila.

Se bolj neprijeten doživljaj je imela v nedeljo neka druga dama. Pozabila je zaščititi kabino in v njeni odsotnosti se je splasil v kabino tat ali tatice in ji odnesel hlače. Nesreča je bila tem večja, ker je imela dama prozorno obleko in si brez hlač ni upala domov. Njen možček je moral prevzeti kavalirsko dolžnost in oditi domov po druge hlače.

»So, ein Gauner! se je jezila dama. Kaj je neki našel na hlačah? In povrh niso bile niti lepe, poznal se jim je madež od borovnice ...

Cedna je tudi zbirka raznih olj in dišav, vazelin in maščob, ki jih hrani stara mamica v kopališču. Stekleničice vseh vrst in velikosti, maščobe vseh firm, domača in importirana vazelina. Mamica v kopališču ima že celo drogerijo in ne ve, kaj bi počela s toliko zalogo. Nekateri so ji svetovali, naj odpre v kopališču lastno podjetje s olji in dišavami, kajti zbirka je res bogata. Zenica upa, da bo do konca sezone — kajti nihče se ne javi za pozabljeno kremo ali olje — drogerijo tako izpopolnila, da se bo v bodoči sezoni res lahko osamosvojila.

ZADNJA ŽELJA.

— Vse mi je znano, Ema ... Ti lju, biš drugega.

— Da, ljubim drugega.

— Njegovo ime in naslov bi rad vedel.

— Kaj ga hočeš ustreliti?

— Ne, svoj poročni prstan bi mu rad prodal.

PRED SPOMINSKIM GRADOM.

— Tale grad me spominja na moderne žene.

— Kako to, gospod profesor?

— Ker je mnogo starejši, nego se mu vidi.

RAZLIKA.

Dnevne vesti.

— Kaj je z izplačilom zaostale stanar-
ne železniškim uradnikom? Prejeli smo do-
pis iz krogov vpoškojenih železniških urad-
nikov III. kategorije, v katerem nas prosijo,
naj se informiramo, kaj je z izplačilom dol-
žne razlike na stanarini, katero so aktivni
uradniki že davno dobili. Informirali smo se
in zvedeli, da je bila stanarina in 15% do-
klada že davno nakazana in sicer v večih
obrokih. Ni bila pa izplačana 20% eksekuc-
tivna doklada, katero dolo prizadeti te dni.

— Čekoslovaško odlikovanje majorja
Lovriča. Prezident Masaryk je odlikoval z
redom Belega Orla komanderskega reda
predsednika Zveze jugoslovnskih dobro-
voljcev slepega majorja Lujo Lovriča.

— Stalni kopališki odbor. Za člane stal-
nega kopališkega odbora so imenovani na-
čelnik ministrstva socialne politike in na-
rodnega zdravja dr. Milivoje Cermanović,
predsednik sanitetnega sveta dr. Milan Jo-
vanović - Batut, upravnik državnega ke-
mičnega laboratorija dr. Rista Besarović,
generalni direktor rudarske direkcije Viktor
Gostiša, inšpektor direkcije vod Milojke Jo-
vanović, načelnik arhitektonskega oddelka
ministrstva javnih del Jovan Džikić in
namestnik državnega pravdnika Živorad
Nikić.

— Kongres UJU. Letošnja IX. glavna
skupščina in IV. kongres Udruga jugosl.
učiteljev se bosta vršila od 16. do 18. av-
gusta v Zagrebu. S kongresom bo združena
šolsko - učiteljska razstava, ogled mesta,
izleti v zagrebško okolico itd. »Pevski zbor
slovenskih učiteljev« priredi v »Zagrebač-
kem zboru« koncert, po katerem se bo vr-
šil družabni večer. Zagrebški učitelji imajo
obilo posla s pripravami za kongres, ker je
računati z veliko udeležbo.

— Polovična vožnja za udeležence kon-
gresa ruskih pedagogov. Prometno minist-
stvo je dovolilo udeležencem kongresa rus-
skih pedagogov, ki se bo vršil od 21. do
23. t. m. v Beogradu, polovično vožnjo.
Vožnja olajšava velja od 18. julija do 1.
avgusta za vse vlake in razrede, razen eks-
presnih vlakov.

— Skupščina Jugoslovenskega šumar-
skega združenja. Letošnja glavna skupšči-
na Jugoslovenskega šumarskega združenja
se bo vršila 8., 9. in 10. septembra. Pro-
metno ministstvo je dovolilo udeležencem
polovično vožnjo.

— V naše državljanstvo je sprejeta
poštna uradnica Ivanka Škerlić.

— Opozorilo absolutem nižjih in spe-
cijalnih kmetijskih sol v ljubljanski oblasti.
Kmetijsko ministstvo bo podelilo nekaterim
absolutem nižjih in specialnih kmet.
sol, ki gospodarijo na lastnih gospodar-
stvih, podpore po 2000 Din za napravu mo-
dernega gnojilca, ako ga še nimajo. Toza-
devne prijave s priporočilom pristojnega
župana se naj pošljejo na velika župa-
na ljubljanske oblasti v Ljubljani najkas-
neje do 31. t. m.

— Imenovanja v glavni kontroli. V glav-
ni kontroli je imenovanih več novih urad-
nikov, med njimi za šefa mestne kontrole
Josip Baltić, za računsko preglednika pa
knjigovodja finančne direkcije v Ljubljani
Joško Gruda.

— Prenos kontrolnega oddelka za pro-
met državnih železnic. Kontrolni oddelak
za promet državnih železnic, ki je bil do-
sedaj v Mariboru, bo premeščen v Beograd.
Pri oddelku je zaposlenih okoli 90 urad-
nikov.

— Zakon o turizmu. Trgovinsko minist-
stvo je poslalo zakonodajnemu odboru
osnutek novega zakona o turizmu. Istosčo-
no se pripravljata tudi zakon o oprostitvi
uvoznih carin vseh predmetov, namenjenih
za graditve novih hotelov, če se ne izde-
lujejo v naši državi. Ta zakon bo pa pri-
ključen novemu zakonu o turizmu.

— Dalmatinski hotelirji se pritožujejo.
Zadnjih smo poročali, da je trgovinsko mi-
niststvo naročilo velikim županom v Dal-
maciji, naj strogo pazijo, da hotelirji ne
bodo navijali cen v kopališčih. Zdaj pa
prejema ministstvo pritožbe hotelirjev,
češ, da cene niso bile določene po razredih
hotelov. Ministstvo bo baje naročilo velikim
županom, naj pritožbe upoštevajo in ponovno
določijo cene. Naši letoviščarji, ki se
vračajo s počitnic, pa pripovedujejo, da
poeidni hotelirji zlasti v Hrvaškem Pri-
morju cene kljub odredbi trgovinskega mi-
niststva občutno navijajo. Tako se je ne-
komu pripetilo, da je najel sobo v hotelu
za 100 Din, ko je pa odhajal, so mu zaraču-
nali za sobo okoli 200 Din, ker je moral
posebej plačati postrežbo, razne take itd.
Zdi se nam, da bi bilo treba vsako tako
navijanje cen strogo kaznovati in prepre-
čiti izrabljanje tujcev, kajti sicer jih bomo
začeli odbijati, namesto da bi jih privabili
vsako leto več.

— Bliznji potres. Pros. dr. Belar nam
poroča, da so zabeležili potresomeri obser-
vatorija pod Triglavom večerj po polnoči
bliznji potres v daljavi kakih 125 km. Gre
očitno za potres, katerega epicenter je
bil nekje v Hrvaškem Primorju in ki so
ga čutili na Sušaku. Potres ni povzročil no-
bene škode.

— Vreme. Vremenska napoved nam
obeta lepo in toplo vreme. Tudi večerj je
bilo v večini krajev naše države lepo. Naj-
višja temperatura je znašala v Splitu 30, v
Zagrebu 28, v Skoplju 27, v Ljubljani 26,3,
v Beogradu 26, v Mariboru 24 stopinj. Davi
je kazal barometer v Ljubljani 766,8 mm,
temperatura je znašala 15,1.

— Tri letalske nesreče. Te dni so se
pripetile v naši državi kar tri letalske ne-
sreče in sicer dve v Novem Sadu, ena pa v
vasi Zupa. Materijalna škoda je bila veli-
ka, k čemu pa nobena nezgoda ni zahtevala
človeških žrtv. Prva nezgoda se je pripetila
pretekli petek. Z novosadskega aero-
droma je poletela eskadrila 9 letal proti
Skoplju. Avijoni so leteli v treh skupinah
po 3. Ena skupina je pri Sarajevu zašla v
gosto meglo in ker je enemu letalu pri-
manjkovalo bencina, se je pilot opustil.
Radi goste megle je pa letalo zadelo v dre-
vo in treščilo na tla. Letalo se je močno

poškodovalo, dočim sta ostala pilot in op-
azovalec nepoškodovana. — V nedeljo popo-
dne je v bližini novosadskega kolodvora
strmoglavilo na tla vojaško letalo tipa Bre-
guet XIX, ki je manevriralo nad Novim
Sadom. Letalo se je popolnoma razbilo,
dočim sta bila nadporočnik Paul Sedes in
narednik Ivan Zrnić precej poškodovana
in so ju morali prepeljati v garajzijsko
bolnico. — Neorečo je zakrivil nepreviden
pilot. V ponedeljek jutraj se je v Novem
Sadu pripetila druga letalska nesreča. Lov-
sko letalo sistema »Brandenburg«, ki ga je
upravljal nadporočnik Cveta Matić, je mo-
ralo radi defekta v bližini katoliškega po-
kopališča naglo pristati. Letalo se je raz-
bilo, pilot je pa ostal nepoškodovan.

— Smrt pod vlakom. Na osebškem ko-
lodvoru je prišel vojak Milan Igić tako ne-
srečno pod vlak, da mu je odrezal obe no-
gi. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je pa
kmalu indihnil. Pokojni je bil oženjen in
oče treh otrok. Rodom je bil iz Beograda.

— Aretacija radi poverbe. V Novem
Sadu so aretirali trgovskega poštika Ivana
Weisskopfa, ki je za osebško tvrdko »Phar-
macija« inkasiral 15.000 Din in denar po-
neveril ter v veselje družbi zapravlil.

— Uroda pijančaka. Novosadski voznik
Toša Dragumirov je bil znan kot hud vin-
ski bratec. V nedeljo je prišel popival za-
rana in opoldne je bil že pošteno nasekan.
Pijan je legel na trato, si prižgal cigareto
in sladko zaspal. Cigareta mu je padla iz
ust, zanetila obleko in kmalu je bil Dragu-
mirov v plamenu. Gorel je kakor živa bak-
lja. K areši so gorečega pijančaka opazili
pasanti in ga polili z mrzlo vodo. Dragu-
mirova so s težkimi opeklinami prepeljali
v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Trdovratna 70letna samomorilka. V
Dobanovcih v Slavoniji je te dni izvršila
strašen samomor 70letna starica Daria
Nikolić. Prezerala si je z britivjo vrat.
Starica si je že opetovano skušala končati
življenje, pa so jo vedno rešili. Tudi te dni
je hotela izvršiti samomor, pa ga je mož
preprečil. Ko je pa mož zaspal, je odšla
starica na dvorišče in si prezerala vrat.

— Senzacionalna aretacija v Nišu. V
Nišu. Mladenka je bila v zvezi z zloglasno
aretacija. Aretirana je bila 18letna mla-
denka, ki je bila kot natak zaplena v
Nišu. Mladenka je bila v zvezi z zloglasno
roparsko tolpo Dragutina Perovića, ki je
že delj časa strahovala vse javlaniški in
vranski okraj. Preoblečena za moškega je
dajala roparjem navodila, kaj jim je sto-
riti in koga lahko oropajo. Nedavno je za-
pustila službo in odšla v Niško banjo, kjer
je istotako igrala vlogo natakara. Pri neki
manjši tatvini so ji pa prišli na sled, ugo-
tovili so, da je ženska in da je v zvezi z
roparsko tolpo. Policija jo je izročila so-
dišču.

— Smrtina nesreča v Podsedu pri Za-
grebu. V Podsedu pri Zagrebu se je več-
raj pripetila smrtina nesreča. V tvornici
»Croatia« je bil zaposlen delavec Josip Ja-
kopc. Večraj je kopal zemljo, ki je potreb-
na za izdelovanje cementa, ko se je nen-
doma utrgala velika plast zemlje in ga za-
sula. Nesrečnež je bil takoj mrtev.

— Samomor mladega Celjana v Zagre-
bu? Večraj je prišel na zagrebško policijo
ves obupan železničar Alojzij Hvalič iz Cel-
ja in pripovedoval, da je njegov 16letni
sin Danijel zapustil pismo, v katerem jav-
lja, da gre v smrt, ker se je naveličal ži-
vljenja. Baje se je deček odpeljal v Zagreb.
Nesrečni oče je podal policiji točen opis
sina in zdaj iščejo mladega kandidata
smrti oblasti.

POTENJE ROK, NOG itd.
zanosljivo odstrani »SUDOR« mast
lekarne »Pri orlu«, Celje.

— Dve nesreči. V bolnico so pripeljali
včeraj 4-letnega Ivana Zurbica, posestniko-
vega sinčka iz Predgrada pri Kamniku, ki
je popoldne padel pod težak voz žita, ki mu
je šel čez glavo nogo in ga občutno poško-
doval. — Gostilničar Alojzij Zidar iz Litije
se je včeraj popoldne peljal s prijateljem
na motokicku. Nasproti jima je privozil ko-
lesar, ki je imel na kolesu več železnih pa-
lic. Ena palica je Zidaria tako močno opla-
zila po glavi, da je padel z motokicka in so
ga morali s težko poškodbo na glavi pre-
peljati v bolnico.

— Družba sv. Cirila in Metoda je pre-
jela od moške podružnice v Trbovljah od
Ciril Metodovega kresnega večera 1127,75
Din in od g. dr. Paul Stružarja, prof. v Ma-
riboru — mesto cvetk na grob pok. g. prof.
Subača — pokroviteljstvo 100 Din. Iakre-
na hvala! 427/n

— Vse nosi le kopalne obleke znamke
»IKKOLJ«, ker se odlikujejo po izvrstni
kvaliteti in čudovitem sestavu barv. 65-L
— Fotoaparate kupite najbolje pri FR.
P. ZAJEC optik, Ljubljana, Stari trg 9.

Iz Ljubljane

—lj Kralj na potu skozi Ljubljano. Svo-
či ob 23.30 se je z Bleda pripeljal v Lju-
bljano kralj Aleksander. Veliki župan dr.
Vodopivec je kralja spremljal z Bleda do
Ljubljane. Direktor ljubljanske železniške
direkcije inž. Knežević je pa dvorni vlak
spremljal do Zagreba. Našem dvornemu
vlakcu sta bila priklopljena tudi dva voza-
va rumenake dvorne garniture, v kateri se
je vozila rumenska kraljica-mati Marija s
princezo Ileano in spremlstvom. Na glav-
nem kolodvoru so kralja pozdravili divizij-
ski general Sava Tripković, šef vojnega
oddelka direkcije polkovnik Nedeljković in
policijski direktor dr. Guštin. Dvorni vlak
je ob 23.35 odpeljal z glavnega kolodvora
proti Zagrebu.

—lj Seja občinskega sveta. Prihodnji te-
den se vrši seja občinskega sveta. Na dne-
nem redu bodo poročila poedinih odsekov.
Proti mestnemu kopališču v Mednem je bi-
la vlozena od nekaterih hišnih posestnikov
pritožba, ki jo je finančni odesk zavrnil.

—lj Iglede letošnje letine v ljubljanski
okolici. Ze ljubljanski trg je dobro merilo

za letošnjo letino, ki bo tudi v ljublj. okol-
i, kakor po drugih krajih Slovenije, zelo do-
bra. Ob velikih tržnih dnevih je ljublj. trg
dobro založen z vsemi poljaki prideli, so-
živjem, sadjem in zelenjavo. Na današnji
trg je bila pripeljana ogromna množina
novega krompirja, ki je izredno lep in ka-
terege cene so znatno padle. — Srečno po-
glavarstvo za ljubljansko okolico je sedaj
zbralo po posameznih občinah podatke o
letini. Podatki kažejo, da so žita povsod
dobra, krompir in fižol je prav dober,
sadje je različno. Jabolka so slaba, boljše
so hruške, a prav lepe češnje, ki bodo iz-
redno bogato obrodile. Orehov ni. Letošnja
košnja je bila prav dobra, a tudi izgledi na
otavo so dobri.

—lj Vozna pot do Bellevue-a skozi ti-
volski park. Mestni magistrat je iz tujsko-
prometnih ozirov do prekliska dovolil vozi-
ni promet skozi tivolski park do hotela Belle-
vue. V to svrhu se sme uporabljati drevo-
red, ki vodi mimo velesajma in tu narav-
nost dalje do mostička na desni; potem pot
čez mestni travnik do Koslerjevega pose-
stva in za Koslerjevim zidom, in po serpen-
tinah v Bellevue. Dovoljen pa je le promet
z navadnimi osebnimi in lahkiimi tovornimi
vozni ter osebnimi avtomobili. Izključeni
so še nadalje težki tovorni vozovi in tovr-
ni avtomobili.

—lj Zavesanci zemljarine se opozarjajo
na razglas, ki je nabit na mestni deski o
vlaganju prijav za znižanje dopolnilnega
davka zemljarine. Prijave je vložiti do 31.
julija 1929 pri mestnem magistratu. Toza-
devne tiskovine se dobijo ob običajnih
uradnih urah v mestnem ekapeditu, Mestni
trg 27/III proti pristojbini Din 0.50.

—lj Oblastna sadruga slašičarjev, me-
ditacejev, voščeničarjev in izdelovalcev kan-
di v Ljubljani bo imela svoj redni letni
občni zbor dne 22. julija 1929 ob 14. uri v
salonu restavracije Mencinger, Kette-Mur-
nova cesta št. 10. Udeležba je za vse člane
obvezna. 426/n

—lj V mestni klavnici (prosta stelnica)
se bo jutri, v četrtek 18. t. m. ob 15. uri
prodajalo prašičje meso.

Iz Celja

—c Glavna skupščina JGZ Ljubljana v
Celju. V nedeljo popoldne se je vršila v
mali dvorani Celjskega doma v Celju leto-
nja redna glavna skupščina Jugoslovanske
gaillske zveze Ljubljana pod predsedstvom
staroste g. Josipa Turka. Obravnavala so se
na skupščini, ki je trajala 4 ure, vsa važna
vprašanja, tičoč se napredka in prospeha
našega gasilstva, ki šteje trenutno nad 22.000
aktivnih članov, včlanjenih v 36 krepkih
gasilskih župah. Na skupščini je bilo navzo-
čih nad 100 župnih načelnikov in delegatov.
Najvažnejše vprašanje je bilo vprašanje pri-
reditve vseslovenskega gasilkega kongre-
sa l. 1930 v Ljubljani. O tej stvari sprego-
vimo obširneje v eni prihodnjih števil.

—c Vnel se je boj, ne boj, mesarje
klanje. V ponedeljek zvečer je štirje-
resna delitelja, obstoječa iz 27letnega F.
M., ki je bil radi tepeža že 15krat pred-
kaznovan, iz 55letnega A. W., 31letnega A.
L. in 46letnega J. Z., padla okrog polnoči
iz neke gostilne na Glavnem trgu močno
nadležana. Pred vrati so se junaki tako
stegli med seboj, da je kri kar v curkih
tekla po prašnem tlaku. Posredovati je mo-
ral stražnik, ki sta mu prišla na pomoč še
dva tovarisa in končno se trezni civilisti,
da so potem z združenimi močmi ugotovili
krvavi dejanski položaj. Tri lažni junakov
so včeraj popoldne nagradili na policiji z
nagradami po 100 Din globe.

—c Stiri izgube. Ana Berna, stanujoča
v Gosposki ulici 19, je izgubila 15. t. m.
dopoladne med potjo od doma do Savinjske-
ga dvora svoj zlat poročni prstan z vgra-
viranim monogramom A. B. in datumom
junij 1893. — Reni Kocovanova iz Cankar-
jeve ulice je izgubila 15. t. m. popoldne
med potjo iz Gajerba do Glavnega trga
rjavo ročno torbico z denarjem, denarnico
in stanovanjskimi ključi. — Karl Berger iz
Tremerja 324 je izgubil v soboto v Ašker-
čevi ulici 100dinarski bankovec. — Danilo
Modrijan iz Strossmajerjeve ulice je izgu-
bil v nedeljo popoldne v mestnem parku v
bližini vodometu očala, vredna 160 Din.
Din.

—c Izgubljeni in najdeni. Frane Borčnik
iz Smartna v Rožni dolini je izgubil med
potjo iz mesta po Benjamin Ipavčevi ulici
proti Ostroznemu 120 Din gotovine. Ignacij
Mutez iz Levca pri Celju je našel v soboto
popoldne v Prešernovi ulici usnjato listico s
manjšo vaoto denarja. Lastnik jo prejme na
celjski policiji.

—c Ukraden stotak. Zasebnici Mariji G.
je bil pred mesecem dni ukraden iz spalni-
ce v času njene kratke odsotnosti 100dinar-
ski bankovec. Ker tedaj ni imela nikakega
dokaza za upravičenost suma proti neki
mladenki M. v rokah, je ni upala osumiti.
Zdaj pa se je o njeni krivdi prepričala in
je zadevo naknadno prijavi.

—c Star pohotneš. Delavčeva žena Jo-
žefa P. v okolici Celja je že kakih 5 mese-
cev umobolna. Njeno stanje je izrablil vpo-
kojeni rudar France K. in jo vpriso njene-
ga 10letnega sinčka storabil. K-a išče policija.

Živčno bolnim in otušnim nudi mila
naravn »Franz Josefov« voda dobro
prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po
izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne
bolezni je v uporabi »Franz Josefov« gren-
čice pri težkih obolenjih možganov in hrbi-
nega mozga najtopleje priporočati. Dobi se
v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih
trgovinah.

NI RAZUMEL.

— Letos smo imeli hudo zimo.
Snež je veljal mestno občino 200.000
dinarjev.

— Čemu ga je pa kupovala?

LOGICNO.

— Sinček, ne meči skorje proč,
pride čas, ko jih boš rad jedel.
— Saj baš zato jih sedaj ne jem,
mamica.

ČE PREDAVA PESNIK.

V akademiji pruskih pesnikov je
predaval neki pesnik. Pisatelj ki je
predavanje zamudil, je vprašal svojega
tovariša:

— O čem je pa govoril?
Tovariš je nekaj časa premišljal,
potem je pa skomignil z rameni, re-
koč: Tega ni povedal.

TALENTIRAN POLITIK.

— Vaš sin ima glavo rojenega po-
litika
Mati v zadregi: — Veste, ko je bil
star šest mesecev, je padel iz vozička
na glavo.

OSEBNO:

— Ali tudi tebi žena cenzurira pi-
sma?
— Samo če je na kuverti napisano:
izročiti naslovljencu osebno.

Razpečava v kraljevini SHS
Fran Ks. Lešnik, Maribor, Cankarjeva ul. 26.

Bresobzirna vožnja po hodniku

Čudno so razmere na Dolenjski cesti.
Dejstvo je, da ima Dolenjska cesta samo en
hodnik, a še ta je preozek, nego širok in
tudi ni posebno dolg. Ne čudim se temu, da
ima Dolenjska cesta samo en hodnik — za-
kak dva bi bila za pešce odveč in bi more-
biti celo ovirala vozovni promet. In tudi te-
mu se ne čudim, da je ozek in ne posebno
dolg, zakaj mnogo jih je v Ljubljani še
očih. Bo torej ta brezpozorno zadostoval,
za pešce namreč. Za vozila seveda ni.

Pač pa se čudim brezobzirnosti tamo-
šnjih kolesarjev, ki kolesarijo kar po hod-
niku, cesta pa leži pusta in prazna, kakor
zemlja tisti čas, ko jo je bog šele ustvaril.
Gorje mu, kdo se jim ne umakne! To vem
iz lastne izkušnje. Tako je ob nedeljah —
da o delavnikih niti ne govorim, zakaj te-
daj se vsujejo na tisti edini in ozki hodnik
vsa mogoča vozila — in vse to križari kar v
obeh smereh!

Nikakor ne gre, da bi se na ta način vo-
zilo po hodnikih in bi se ljudje na cesti in
v jarke umikali. Sploh pa smo popolnoma
upravičeni zahtevati hodnik popolnoma
zase, toda popustljivi in potrpežljivi kakor
smo, zahtevamo vsaj to — in to je tudi
zadnja meja popustljivosti — da bi se vo-
zila nam umikala in ne mi vozilom!

Mak.

Zoološki vrt v Ljubljani

Dolgo nisem verjel, da je to mogoče, in
sem do zadnjega upal, da se ne bo zgodilo,
da bodo storili nekaj, kar bodo vsi v naj-
krajšem času obžalovali ter bodo nato pri-
sliljeni z velikimi stroški zgrajena in svrhi
primerno opremljena poslopja zopet odstra-
niti. Mislim namreč zgraditev zoološkega
vrta ob bajerju edinega našega parka Ti-
vola.

Naloga, ki si jo je postavilo zoološko
društvo, je vsekakor hvalevredna in nihče
mu ne bo v njegovem stremelju nasprotov-
tal. Razumljivo je tudi, da hoče zbranim
živalim preskrbeti primerne prostore čim
bližje mestu, da si tako zagigura čim večji
dotok obiskovalcev in s tem tudi dohodke
na vstopninah, da z njimi krije izdatke za
vzdrževanje živali. Ni pa objektivnemu
opazovalcu razumljivo, zakaj se mora radi
zoološkega vrta umeščati lepota, mir in
čistost zraka v našem edinem parku, in to
tem manj, ker imamo že sedaj na nasprot-
nem koncu parka zraven velesajmskih pro-
storov razne »tinglangle«, ki spadajo da-
leč na periferijo mesta, a podobna »pridobi-
te« tudi na drugem koncu lepo in vzorno
negovanega parka bo le prehud udarec za
one domače in tuje sprehajalce, ki bodo na-
mesto miru in čistega zraka našli na vr-
šanje, križanje, tulenje malih in velikih
živali, a razen tega bo tudi celo ozračje
prepojeno z onim neprijetnim vonjem ži-
valskega izhlapevanja ter odpadkov. Rib-
nik, ki je okras vsakemu vrtu, se bo izpre-
menil v »močvirje« — zalogo gnijoče vo-
de in smrdu ter leglo neštevilnih komar-
jev, tako da ne bo mogoče počivati na
mnogih ob poti postavljenih klopih!

Toliko v splošnem! — Ali pa zares
mora biti zoološki vrt ravno v našem ed-
nem parku, ali v resnici ne bi bil drug pri-
meren prostor v bližini mesta? Mnogi,
z katerimi sem o tej zadevi govoril, se stri-
njajo z mojim mnenjem, da je boljše, veli-
ko primernejši prostor ob Večni poti, na
kraju, kjer se potok Glinčica najbolj pri-
bližja cesti. Ta prostor ima vse, kar je po-
trebno zoološkemu vrtu: Blizina mesta —
krasen izprehod skozi gozd — lahko se
vede vožnja z avtobusi, lega ob gozdu,
tekoča voda, možnost razširitve in poveča-
nja. Na to poslednje bi še prav posebej
opozoril, kajti vprašanje možnosti razši-
renja zoološkega vrta je vsekakor zelo
važno in mora izbira prostora biti takšna,
da bo stabilnost zoološkega vrta za do-
gledni čas zagotovljena; to pa ob dvoletnem
bajerju nikakor ni! — Opazoval sem raz-
voj zoološkega vrta v Zagrebu. Izbrali so
mu najbolj kraj, sicer poldrugo uro hoda
oddaljen od sredine mesta (strašno, kaj
ne?), v gozdu, na malem otoku sredi rib-
nika. V začetku niso kletke zavzemale niti
tretjine onega majhnega prostora na otoku,
a tekom treh let se je število in vrsta ži-
vali povečala tako zelo, da je zavzela de-
setkrat večjo površino od one v začetku.

— Kam se naj zoološki vrt razširi od ti-
volskega ribnika? Ali se naj z velikanskimi

stroški urejeni park in novi nasadi zopet
uniči? — To gotovo ne želi nihče, komur
je le količik stalo za lepoto in napredek
mesta!

Zato: Nikari ne silite z zoološkim vrtom
v park, pustite in privoščite utrujenim iz-
prehajalcem mir in čist zrak, še posebno,
ker s tem niti najmanj ne škodujete živa-
lim, nasprotno, radi in pogostoma jih bomo
hodili gledat na Večno pot ter z našimi
skromnimi prispevki pomagali graditi jim
»stanovanja« in skrbeti za prehrano. J. S.

Prošnja komandi 40 pešpolka

Pri bivši Nušakovi vojašnici v Trnovem
je konjušnica, ki služi vojaštvu za skladi-
šče. Pred tem poslopjem, ki stoji ob Šva-
bičevi ulici, stoji stalna straža. Dočim sta-
novački Šabičeve ulice št. 7 in št. 11 lahko
podnev; nemoteno pasirajo cesto, ne mo-
rejo tega storiti ponoči. Straža pasante
stalno ustavlja in jih bodisi radi prerigo-
znih instrukcij bodisi radi napačnega
tolmačenja danih navodil ne pušča naprej
in ograža njih osebno varnost s puško in
bajonetom.

Cesta je dovolj široka in noben pasant
ne hodi ob konjušnici, marveč vedno le ob
skrajnem robu na cesti. Zakaj je treba po-
tem straži še razburjati ljudi s »stoj« klci
in z naperjenim bajonetom, nam ni znano.
Tako rigorozno se ni postopalo niti med
vojno in stanovački obeh jih upravičeno
pričakujejo od uvidevne komande 40. peš-
polka, da odpravi to anomalijo.

Prošnja finančni direkciji

Nedavno so prejeli državni uslužbenci
še drugi obrok razlik izza l. 1924/25 in je
ta denar gotovo slehernemu dobrodošel. A
več državnih vpokojevcem in tudi vdov, ka-
terih može so v zadnjih letih umrli, še ni
prejelo niti prvega obroka razlike. Ti niso
v drugi prijave takoj vložili, ko je bila
prva razveljavljena. Prezrli so namre

August Blanche:

85

Na valovih strasti

Roman

— Vaša žena je sodila pravilno, — je dejal urar smeje. — Bodite tako prijazni in izberite si uro. Imam dražje in cenejše, kakor vidite. Zasluzim, odkrito rečeno, več pri cenejšem nego pri dražjem blagu. Če vam smem dati dober svet, monsieur, bi vam svetoval, da kupite dražjo. Vaša žena bo z njo bolj zadovoljna, vi pa tudi, ker vam ne bo treba čez nekaj let kupiti nove ure. Ne pozabite na staro prislovico čim nižja cena, tem bogatejša nošnja.

— Res je. Toda vi tudi veste, monsieur, da odreči karkoli mladi ženi še daleč ni tako težko, kakor ustreči njenemu okusu. Če imate torej čas, vas prosim, da vzamete pet ali šest ur in stopite z menoj, da si bo mogla moja žena sama izbrati uro po svojem okusu. S tem ji bo zelo ustrezno.

Zdajle? Kar takoj?
— Da, dokler sem še v pižami, — je odgovoril šalivi odjemalec, — kajti kdo ve, kako bi bilo, če bi oblekel promenadno obleko. Promenadna obleka je najboljšo sredstvo proti moči copate, monsieur.

Urar je z veseljem izbral šest ur in vsaka je imela listek s ceno.
— Slučajno sem sam in ne morem zapustiti trgovine, — je dejal. — Bodite tako prijazni in vzemite ure, da jih pokažete svoji ženi. Tule je najlepša in za tole, ki stane 400 frankov, jamčim dvajset let.

— Pa tudi za druge jamčite, je-li?
— Leto dni jamčim za vse.
— A cena?
— Cena je označena na vseh, kakor vidite.

— Toda tole, ki stane 400 frankov, dobim za 350, kaj ne?

— Izključeno, monsieur... No, bomo videli. Vaše ime, če smem vprašati?
— Descats, odvetnik, v drugem nadstropju. Au revoir, monsieur.

Gospod v pižami je vzel šest ur in odšel.

Urar ga je vljudo spremljal na ulico in obstal pred trgovino. Zrj je za odjemalcem, ki je zavil v sosedno hišo. Urar je čakal pred trgovino dolgo, jezil se je in preklinjal na tihem žensko izbirljivost.

Končno ga je začelo skrbeti in stopil je v sosedno hišo, kamor je bil izginil gospod v pižami.

Lahko si pa mislimo njegovo presečenec, ko je zagledal pižamo na stopnicah, dočim o gospodu z urami ni bilo duha ne sluha.

Urar je takoj spoznal, koliko je bila ura, čeprav ni pogledal na kazalce. Zato ni vredno muditi se dolgo pri njegovem obupu.

— Koliko ocenite vseh šest ur? — je vprašal pripovednik patra Bredota.
— Dobilo bi se za zanje najmanj 1400 frankov, — je odgovoril pater. — Talent ste, Plichon, vsa čast vaši bratovščini.

Duhovnik je spravil vseh šest ur v usnjeno vrečko. Potem je odprl predalček mize, vzel je iz njega vrečko in stresel na mizo vse, kar je bilo v nji.

Kup zlatih prstanov in broš je ležal pred njim. Bredot je začel ogledovati vsak komad posebej. Na mizi je imel pripravljeno vse, kar rabi draguljar ali lastnik zastavljavnice, če hoče ločiti zlato od alpeke.

— No, Plichon, zdi se mi, da ima tudi tale vrečka svojo zgodovino.

— Seveda jo ima, — je odgovoril Plichon in začel pripovedovati zgodbo o

lasničarju in šopku.

V rue de Stockholm na št. 4 stanuje madame Pelion, štiridesetletna vdova po treh možih.

Toda namesto da bi prinašala rože na njihove grobove, si raje krasi z njimi svoje lase.

Madame Pelion je vse svoje življenje strastno plesala, toda samo njeni trije možje so bili jetični.

Nekega dne minulega tedna se je madame Pelion znova pripravljala na ples.

Komornica ji je privedla mladega in vljudnega lasničarja, ki je stopil za stol strastne plesalke madame Pelion.

Madame Pelion ima še dobro ohranjene bujne črne lase, kar priča, da jo je narava bogato obdarovala. In kaj bi tajili, bogato so jo obdarovali tudi njeni trije možje, kajti taki morajo biti zakonski možje vedno.

Mladi lasničar česče dolge bujne lase in pri vsakem kodru, ki ga pogladi, ima pri rokah kako laskavo besedo za madame Pelion.

Slednjič so debele kite spletene v visok venec na tilniku madame Pelion in kodri so primerno segreti, nakar zatakne lasničar velik šopek najlepših kamelij madame Fürstenhoffove v kito bujnih las.

Madame Pelionova se ne more premagati, da bi ne vzkliknila od navdušenja, videč v zrcalu kamelije poganjati iz glave, kakor da so vsajene v vazo iz seveskega porcelana.

Tudi komornica je navdušena in lasničar dvigne svečo, da bi bolje videl svoje delo.

Tedaj pa, o gorje! plamen je po nesrečnem naključju objel kamelije in predno je mogla človeška roka preprečiti nesrečo, je bilo delo madame Fürstenhoffove uničeno. Lasničarju se je komaj posrečilo rešiti nenadomestljive lase.

Nastalo je splošno razburjenje in tarnanje.

K sreči madame Fürstenhoffova še živi in stanuje v rue Grammont št. 8. Komornica dobi povelje kupiti nemudoma nove kamelije. Hitro se napoti k madame Fürstenhoffovi.

Madame Pelionova in nesrečni lasničar ostaneta sama.

Tedaj madame Pelionova vsa presenečena opazi, kako plane nesrečni lasničar k vratom in jih zaklene.

— Monsieur! — vzklikne in se obrne. — Kaj je pa to? Zakaj ste...
— Ah, madame! — jo prekine lasničar in stopi k nji. — ne morem se več hliniti.

— Monsieur! — vzklikne dama in zardi do ušes... — Kaj nameravate? Zakaj ste zaklenila vrata? ... zakaj...
— Madame! Morate mi dati...
— Mladi gospod! — ga prekine madame Pelionova in si zakrije z mesnat roko obraz... mar hočete izrabiti naključje, da sem sama! Pozabljate, da... Čujte, to je pa že od sile. Spame-tujte se vendar! Kaj nameravate? — je pripomnila in zatisnila oči.

— Kaj nameravam? ... Imeti hočem vaše prstane, vaše zapestnice, vašo uro in vaš nakit, skratka vse, kar se lahko odnese... nikakor pa ne vaše deviške osebnosti, ki jo sicer visoko spoštujem. Preveč ste udani plesu. Pre-radi plešete! Toda za ples ni potreben nakit. Jaz pa hrepenim samo po draguljih in jih navdušeno zbiram. Bodite torej tako prijazni in prinesite mi vse, kar imate, predno se vrne komornica, ki bi naju v tem poslu ovirala.

— Ah!
— Ne kričite, madame Pelionova! — jo svari lasničar in potegne iz žepa nož, ki ga nastavi na njen nos. — Bolelo bi prav tako mene kakor vas, če bi vam moral spačiti vaš krasni vrat, ki zasluži nedvomno boljše usodo.

— Ah! — vzdihne madame Pelionova in se sesede na stol.

Lasničar plane z dragulji madame Pelionove skozi vrata.

— No, koliko so vredni po vašem mnenju dragulji madame Pelionove? — je vprašal pripovednik patra Bredota.

— Dejal bi, da so vredni 5000 frankov, — je odgovoril izkušeni pater. — Zabaven kompanjon ste, Plichon, in kupčije vam gredo od rok tako, da zaslužite marmornat spomenik, ki bi vam ga morali postaviti po smrti na Place de la Bourse. Toda, — je pripomnil in privlekel iz predalčka tretjo vrečko, — tale je mnogo težja, pogledajva torej, kaj je v nji. Če bi vedeli, kako lahko je preizkušati in težkati, ko poslušam vaše zabavne storije. Zdi se mi, da tudi tale vrečka ni brez svoje usode. Zato kar začnite pripovedovati, veseli, podjetni Plichon!

Merjenje morskih globin s hitrostjo zvokov

Aparata ing. Behma in fizika Langerina — Kako je meril Amundsen globino polarnega morja

Vsi moderni načini merjenja morske globine so zasnovani na hitrosti širjenja zvoka v vodi. Zvok prevaja pod vodo v sekundi približno 1500 m. Za manjše globine zadostujejo enostavne metode. V vodo vržemo patrono v obliki torpeda, ki pada s točno znano hitrostjo na dno. Ko pade na dno, eksplozira. Čas, ki mine od padca patrone na gladino do eksplozije na morskem dnu, nam pove, kako globoko je morje na določenem kraju. Patrona pada s hitrostjo 2 m v sekundi in število sekund, ki jih porabi od gladine do dna, pomnožimo z 2, pa imamo v metrih izraženo globino. Za manjše globine je ta metoda zelo prikladna. Rabi se za merjenje globine do 20 m.

Za večje globine se pa rabi posebno poslušalo, nameščeno pod vodo. Pri večjih globinah se namreč sliši eksplozija patrone na morskem dnu zelo slabo ali pa sploh ne. Za merjenje velikih oceanskih globin se rabi metoda ing. Behma iz Kiela in francoskega fizika Langerina. Tudi ti dve metodi sta zasnovani na hitrosti širjenja zvoka v vodi. Ing. Behm je sestavil aparat, ki ga je nazval echolot. Na površini vode se siri-riko iz tega aparata zvoki, ki prodirajo k morsku dnu. Od morskega dna se zvočni tresljaji odbijajo in vračajo na površino, kjer jih zabeleži na parniku posebno poslušalo. Čas, ki ga zvok potrebuje za pot do morskega dna in nazaj, se določi na ta način, da delimo dvojno globino morja s hitrostjo zvoka v vodi. (1500 m v sekundi). Če pa nasprotno izmerimo čas, ki ga potrebuje zvok do morskega dna in nazaj in pomnožimo to število s hitrostjo zvoka vode, dobimo morsko globino. Pri globini 750 m bi rabil zvok točno 1 sekundo, da bi dosegel dno in se vrnil. In v tem tiči baš slaba stran te metode. Pri malih globinah so časi, ki jih je treba meriti, zelo kratki.

Zanimivo je, da je imel Behmov aparat s seboj tudi nesrečni Roald Amundsen med poletom na severni tečaj 1. 1925. Aparat so mu podarili in ko sta njegovi letali pristali kakih 250 km od severnega tečaja, je Amundsen izmeril skozi razpoko v ledu morsko globino. Ugotovil je, da je morje v teh krajih globoko do 3500 m in iz tega je sklepal, da okrog severnega tečaja ni nobene večje celine. Njegovo domnevo je potrdila znana Nobilova ekspedicija.

Francoski fizik Langevin je rabil za merjenje morske ožine ultrasonorne zvoke. To so neslišni zvoki, ki napravijo v sekundi nad 20.000 tresljajev. Če napravi struna 435 tresljajev v sekundi,

slišimo zvok, a 20.000 tresljajev v sekundi je meja slišnosti »piščetih« to-nov. Zvokov, ki delajo v sekundi nad 20.000 tresljajev, človeško uho ne sliši. Francoskemu fiziku se je pa posrečilo sestaviti iz kremenčastih ploščic aparat, s katerim je dosegel celo 1 milijon zvočnih tresljajev v sekundi. Behmov aparat se da z nekaterimi izpremembami rabiti tudi za merjenje višine letala nad zemljo, torej za merjenje globine zračnega oceana. To je zelo važno za pilote, ki letajo v megli, posebno nad gorskimi kraji.

247 ur v zraku

Poročali so že o novem vztrajnostnem rekordu, ki sta ga dosegla ameriška letalca Mendel in Reinhart. Dosedanji vztrajnostni rekord sta prekosila za 72 ur 42 minut. Motor je ves čas brezhibno funkcioniral in letalca sta se morala spustiti zato, ker sta bila že do skrajnosti izmučena, ker so jima roke in noge deloma že otrpnile in tudi srce je tako slabo delovalo, da se je bilo bati, da se onesvestita. V 247 urah sta preletela približno toliko, kolikor znaša pot okrog zemlje. Uspeh je tem večji, ker sta letala z običajnim letalom, ki jima imelo za seboj že 450 ur poleta.

Ameriška javnost je sprejela nov vztrajnostni rekord z nepopisnim navdušenjem. Na letališču se je zbralo nad 20.000 ljudi, ki so junška letalca navdušeno pozdravljali. Ko se je letalo spustilo in ustavilo pred hangarjem, sta ostala pilota dolgo v njem, ker sta bila tako izmučena, da nista mogla izstopiti. Ko so ju odvezali in privedli pred zastopnike sportnih društev in oblasti, nista ničesar slišala, kajti brnenje motorjev celih 247 ur ju je bilo popolnoma oglušilo. Sicer pa ni čuda, da sta bila gluha, saj sta letala celih 10 dni. Morali so ju takoj prepeljati v bolnico, kjer sta zdaj v zdravniški oskrbi.

Samci, pozor!

— Kako si se seznanil s svojo željo?

— Po čudnem naključju. Seznanila sva se, ko še nisem znal dobro šofirati. Povožil sem jo in jo takoj odpeljal v bolnico, ko je pa okrevala, sva se vzela.

— Ali veš, da bi utegnili vplivati to na avtomobilske nesreče?

— Kako to?

— Če objaviš svojo prigodo, bodo vsi neoženjeni avtomobilisti pazili, da se jim ne pripeti slična nezgoda.

Dinamo z vzporednim motorjem,

P. S. 1'84, Volt 115, Amp. 16, število obratov 2010, se poceni proda. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod: „Dinamo“. Pojasnila daje tudi Narodna tiskarna.

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade „MISEL“ se ustavi izpadanje in sivljenje las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so so že komu dali časa siveli ali izpadali lasje.

Cene s dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr 150 Din, 100 gr 185 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi se bilo uspeha, vrneemo denar in povrnemo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomade „MISEL“.

Beograd, Vasiņa 8. — V Beogradu prodaja lekarna Delini, Knez Mihajlova 1.

Makulturni papir

kg a Din 4

prodaja uprava „Slov. Naroda“

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo — Najmanjši oglas Din 5

Nabiralci znamk

dobe za Din 10.—, 25—100 različnih znamk od držav, ki jih želijo. Avgust Potušek, Kranj 80. 1533

Železnih cevi

večje količine, rabljenih, od 10 do 25 mm, lahko tudi mešane dimenzije, kupim. Ponudbe P. Heinrichar, Bohinjska Bistrica. 1532

Brusača in žagarja

večšega tudi šivanja jermenov, takoj sprejemem. — Ponudbe z navedbo plače je poslati na naslov: Hartner, Murska Sobota. 1531

Puškarja

samostojnega mojstra, večšega vseh poslov, sprejemem. Nastop takoj. Ponudbe na Boško Dimitrijeviča, trg. orožja, Senta (Bačka). 1530

Prodaj

jako dobro ohranjen „Chevrolet“ auto. Natanč. podatki pod „Z. M. 1510“ na upravo tega lista. 1510

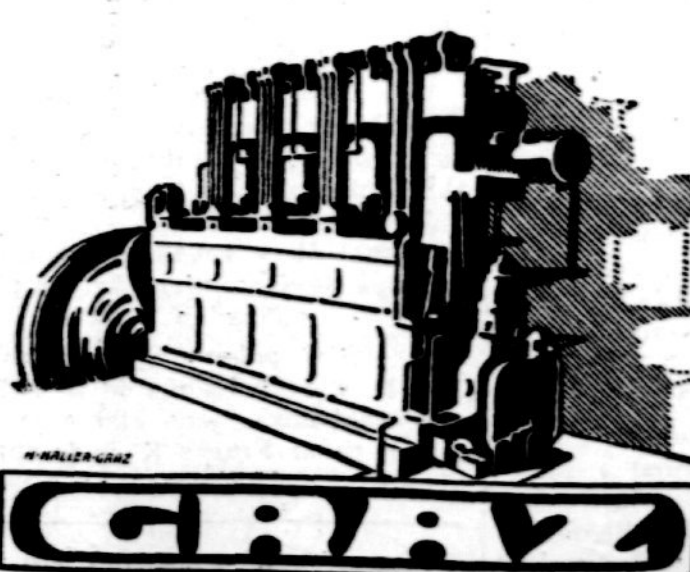
Malinovec

z najfinišim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v

lekarni Dr. G. Piccoli Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici.

Grazer Waggon- und Maschinen Fabriks-Aktiengesellschaft vorm. JOH. WEITZER

DIESELOVI MOTORJI

S KOMPRESORJEM ALI BREZ NIEGA, OD 30—2000 HP

Izvrstni stroji - Najboljše reference

Brezplačna pojasnila in ponudbe dajo naša zastopstva:

BEograd, Knez Mihajlova 49

Ing. O. Meinhard

ZAGREB, Gajeva ulica šte. 32

„SNOP“, Hrvatska Gospodarska Prometna Zadruga

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Ohrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstne vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkasno menje ter nakazila v tu- in inozemstvo safe - deposits itd. itd. itd.

Brajojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2906 87-L